

Inimsuhete ja suhtlemise eripära absurdisituatsioonis

Ülo Vooglaid
Tallinn, 28. oktoobril 2011

Alustame võtmesõnade tähenduse täpsustamisest.

Täpsustada oleks vaja vähemalt kolme sõna tähendus:

- **SUHTED**
- **SUHTLEMINE**
- **KESKKOND**

Täpsustada on vaja, et autor ei ole ei arst ega eetik.

Heal juhul saab ta metodoloogina kaasa mõelda probleemi paremaks nägemiseks ja sobivate lahenduste leidmiseks. 2

Tavaliselt lepitakse mõistete täpsustamisel

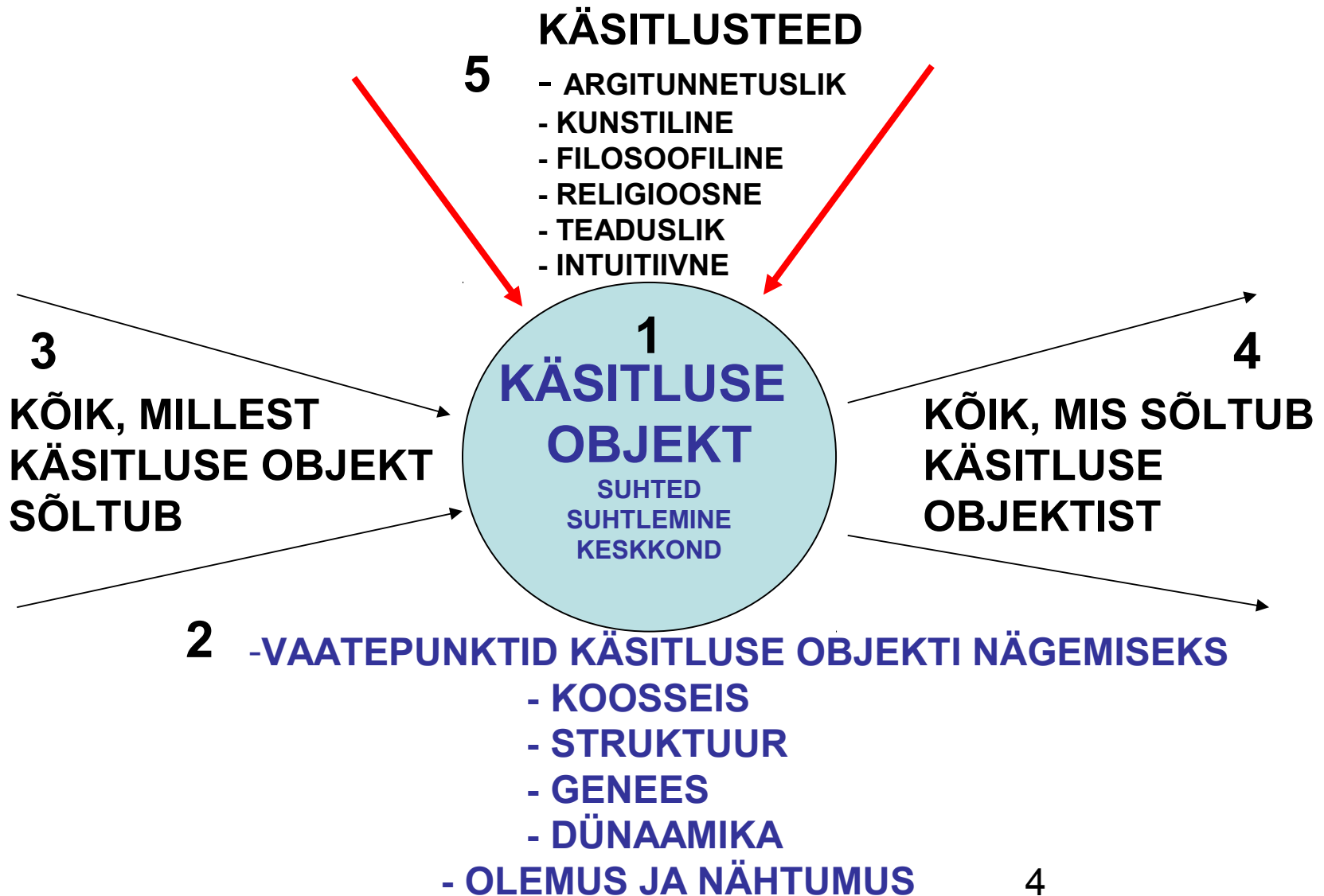
A) definitsiooni.

B) operatsionaalse määratluse ja

C) paari-kolme lausega, kus kõnealune sõna on rahuldaval määral õiges kasutuses.

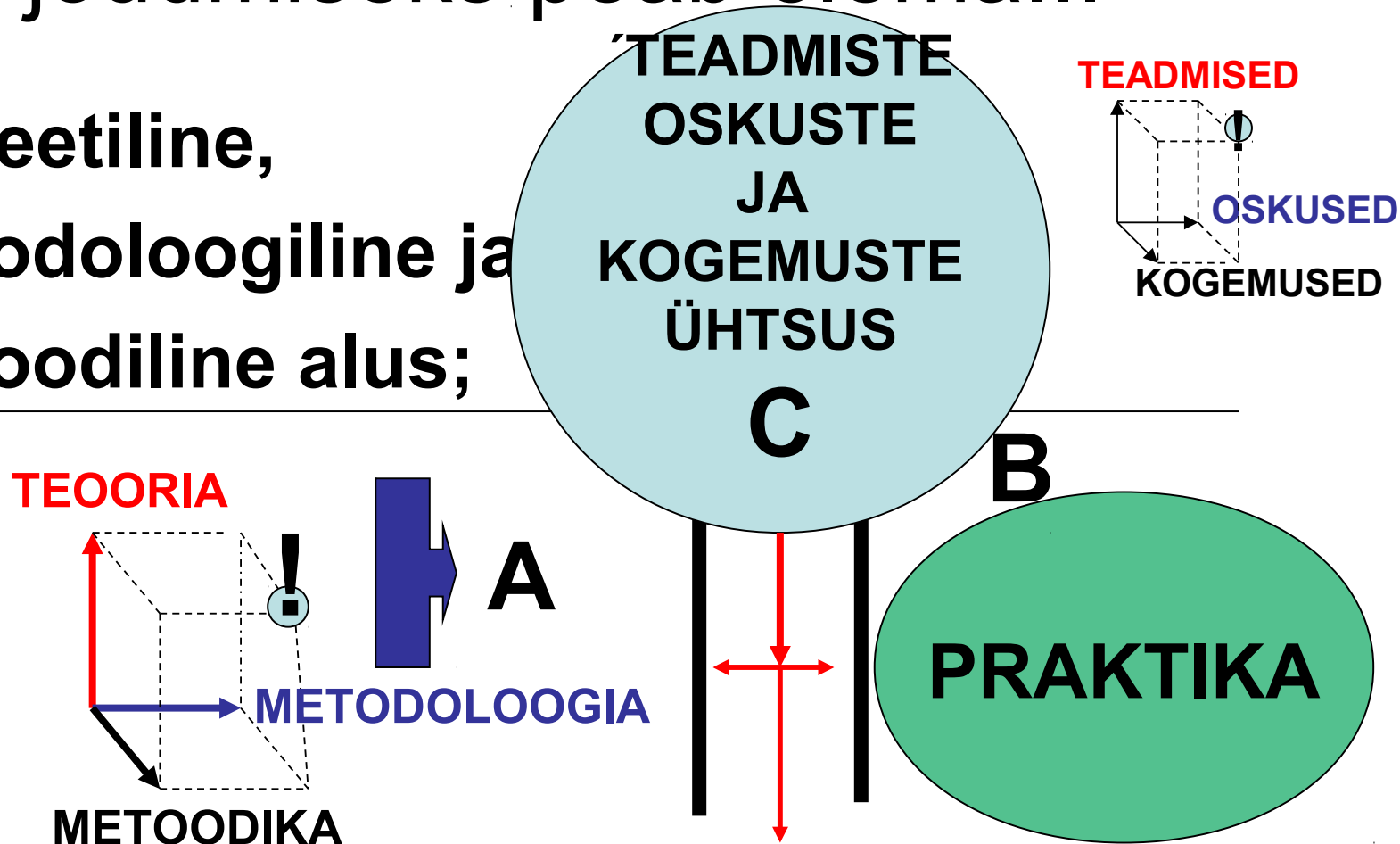
Meie meelest on see vajalik, aga mitte küllaldane.

Selguse saamiseks võiks proovida ka järgmist moodust:

Rahuldava uurimistulemuseni jõudmiseks peab olema...

- teoreetiline,
- metodoloogiline ja
- metoodiline alus;

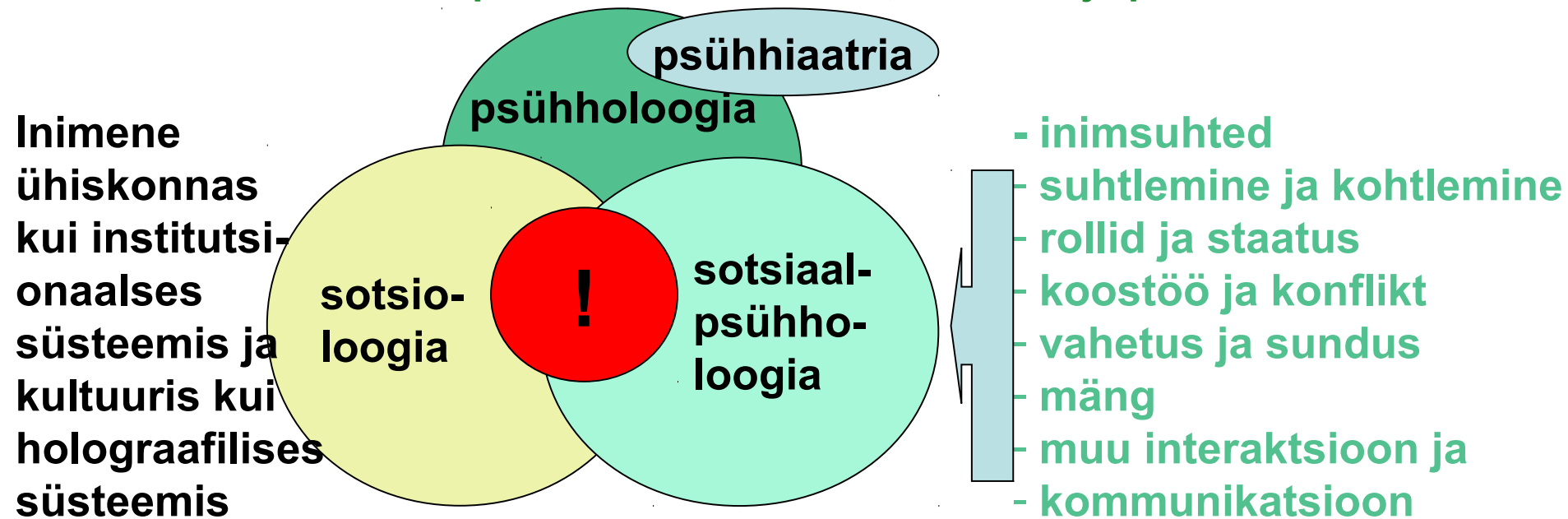

- peab olema kogemusi ja
- peab tundma praktikat

VÕIMALUS ARU SAADA, ETTE
NÄHA JA ÄRA TUNDA,
UURIDA, LUUA, JUHTIDA...

Oma peaga mõtlemiseks ja selguse saavutamiseks oleks vaja tunda psühholoogiat ja psühhiaatriat, sotsiaalpsühholoogiat ja sotsioloogiat.

Teadmine terve inimese psüühiliste seisundite, nähtuste ja protsesside kohta.

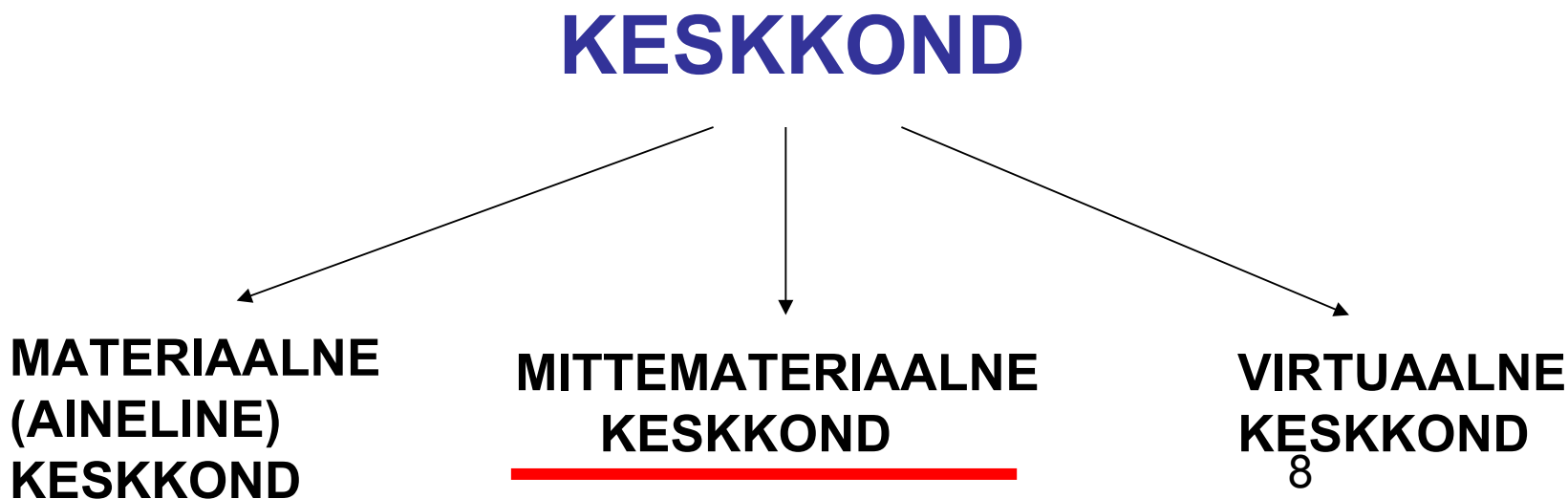

Arusaamise eeldus kujuneb nende distsipliinide koostoimel kui on võimalus ka kogemiseks ning kogetu mõtestamiseks.

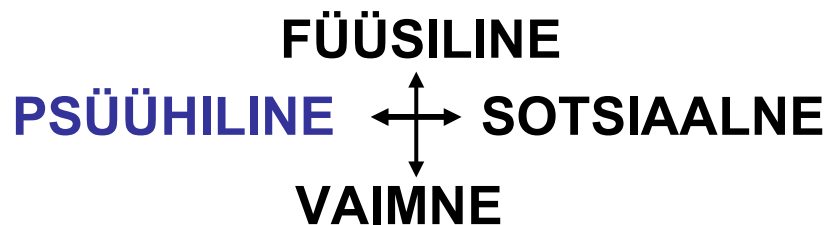
Kui siin mainida, et suhtlemine on kommunikatsiooni ja interaktsiooni ühtsus, siis pole võimalik olla täiesti kindel, et kõik said öeldust ühtemoodi aru.

Seetõttu lisame sissejuhatusse (lähtekohtade täpsustamiseks) veel paar mudelit

Kõik protsessid kulgevad keskkonnas;
kõik nähtused, asjad ja inimesed, protsessid
ja muud süsteemid omandavad tähenduse
keskkonnas ja sõltuvalt keskkonnast.

MITTEMATERIAALNE KESKKOND

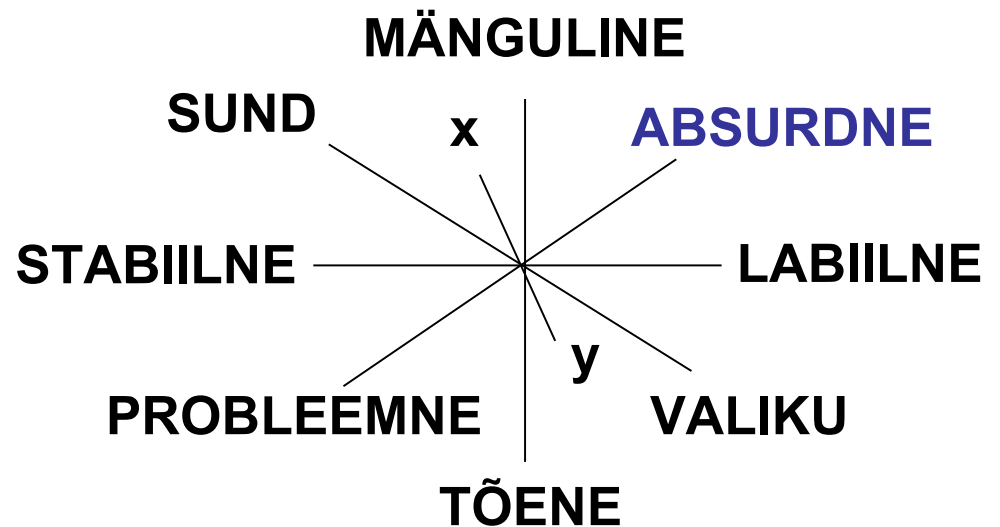
HEAOLU
EHK TERVIS

SITUATSIOON

OBJEKTIVEERITUD

SUBJEKTIVEERITUD

Ühiskonnas ja kultuuris
kujunenud stereotüüpide
Süsteemi tundmine
tunnustamine ja järgimine.
(Hoiakud ja suhtumine,
mõtlemine ja käitumine
kooskõlas kujutlusega
ootustest.)

Me üritame veidi süveneda
absurdisituatsioonis
käitumise
eripärasse.

**Inimene tunneb end absurdisituatsioonis,
kui talle näib, et rahuldavat lahendust ei ole...,
kui tundub, et tee, mida tahad, tee kuidas
tahad, millal tahad, või ära tee mitte midagi -
vahet pole, sest nagunii ei ole võimalik jõuda
rahuldava tulemuseni.**

Omaette käsitust oleks vaja

- A) arst absurdisituatsioonis,
- B) patsient absurdisituatsioonis,
- C) ravigraafiku juhataja absurdisituatsioonis,
- D) Haigekassa ametnik absurdisituatsioonis,
- E) TÜ Arstiteaduskonna õppejõud absurdisituatsioonis,
- F) Arstide Liit (juhtkond) absurdisituatsioonis,
- G) Haigekassa Nõukogu (liikmed) absurdisituatsioonis,
- H) Ravikompetentsi Nõukogu (liikmed) absurdisituatsioonis...

Kõikjal
võivad olla erinevad põhjused ja toimed.
Kõikjal eri meetmed absurdi ennetamiseks ning reguleerimiseks.

Heljo Pikof kirjutab: (EPL 26. okt.11)

Igal inimesel on õigus teada, milline on tema seisund ja ravivõimalused ning ka õigus aru saada, mida toob kaasa ravist loobumine.

Igaühel on küll **õigus** aru saada aga **igaüks pole võimeline aru saama...**

Kas iga patsiendi õigust aru saada tuleb käsitada arsti kohustusena nii kaua ja nii põhjalikult seletada, et patsient hakkab ükskord aru saama?

Ja siis tulevad küsimused:

- 1)“Kes peaks otsustama, et selgitus on/oli küllaldane ja arusaamine rahuldav?”,
- 2)“Kes vastutab ravis võimalike tagajärgede eest?”

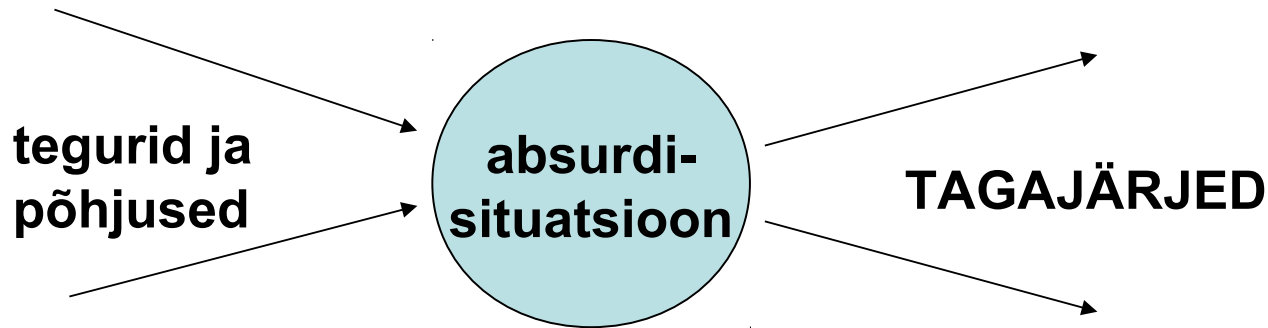
Kas olemegi jälle absurdisituatsioonis?

Öeldakse, et ka põrgutee on sillutatud heade soovidega.

FORMAALSETE VAHENDITEGA (käskude-keeldude, aruannete, komisjonide jms lisamisega) EI OLE RAVIASUTUSTES VÕIMALIK RAHULDAVAT OLUKORDA SAAVURTADA.

Toimivateks meetmeteks on austus ja usaldus.

End absurdisituatsioonis tundev inimene käitub ettearvamatult.

Enamesinevad reaktsioonid:

- apaatia
- eufooria
- agressiivsus (sh eneseagressioon)
- põgenemine (töösse, alkoholi, sexi...)
- õigustamine, petuargumentide fabritseerimine, ülevoolav jutukus...

Absurdisituatsiooni langemise tegurid ja põhjused

(funktsionaalsed ja kausaalsed seosed)

- **Napp või väär** haridus, informeeritus ja/või kogemus;
- nõrk usk, sh eneseusk;
- usaldamatus;
- hoolimatus;
- vähene austus, sh austus halli pea ja elu ees;
- ebaadekvaatne keskkonnatunnetus;
- tahte murdumine barjääride müüri ees;
- nõrk ettenägemis- ja äratundmisvõime...
- vastuolu hariduse, kõlbelise positsiooni, bürokraatlike nõuete ja neist tingitud ajapuuduse ning usaldamatuse vahel

Põhjused moodustavad sündroomi. Keskmist inimest ei ole ja ka keskmist põhjust ei saa olla!

Täna kõiki , kes kaasa
mõtlesid ja kavatsevad
seda otsingut
jätkata!

Vooglaid.ylo@gmail.com

56 66 01 22 või 48 33 410